

BoonBerichten

Mededelingen en berichten van het Louis Paul Boon Genootschap
Nummer 139, april 2020

Dankzij het vele nieuws rond het werk van Louis Paul Boon konden wij de laatste jaren steeds vaker een Boonbericht samenstellen. In de huidige omstandigheden waarin we onze leden niet kunnen uitnodigen voor bijeenkomsten, willen wij de frequentie van de berichtgeving nog wat opvoeren.

Jan Louies leverde weer een bijdrage in de rubriek 't is maar een woord over de taal van Boon. We starten met de nieuwe rubriek *Blijf binnen met Boon* en er zijn plannen voor nog enkele andere terugkerende onderwerpen.

Maar helaas moeten we beginnen met een heel triest bericht.

In memoriam Anita Mulder

Op 29 maart 2020 is Anita Mulder, partner en levensgezellin van onze vice-voorzitter Nederland Wim Dijkstra, geheel onverwacht overleden ten gevolge van een zware hersenbloeding.

Wim en de kinderen en kleinkinderen schreven: "Anita, onze stille kracht. Dappere vrouw, betrokken bij velen. Eeuwig jong en levenslustig. Je bracht kleur in heel veel levens, met kleine gebaren, met klein geluk."

Anita en Wim zijn vanaf begin jaren tachtig vele malen aanwezig geweest bij de bijeenkomsten van ons genootschap. Veel Boonvrienden kenden haar. We zullen haar zeer missen.

Anita werd 75 jaar. Wij wensen Wim en de nabestaanden veel sterkte bij dit grote verlies.

Het bestuur

BLIJF BINNEN MET BOON

In deze uitzonderlijke tijden waarin we elkaar niet kunnen ontmoeten in grote groepen en waarin voorstellingen en uitvoeringen praktisch onmogelijk zijn, wordt er in de cultuursector op allerlei manieren geprobeerd er toch iets van te maken.

De krant De Standaard geeft onder het motto 'Blijf in uw kot...' elke dag een cultuurtip om in deze tijden het leven tussen vier muren draaglijker te maken. Op 20 maart gaven zij het advies: "lees een dik boek, bijvoorbeeld *De Kapellekensbaan* van Boon. Ontdek dat dit meer is dan zomaar een adres in Erembodegem. Een meesterwerk van Nobelprijzniveau."

De tip van 14 maart was: "Ruil de musical in voor het boek. De Studio 100-musical *Daens* is afgelast, maar *Pieter Daens*, het boek van Louis Paul Boon uit 1971 waarop de voorstelling is gebaseerd, ligt gewoon te blinken in de (e-)boekenrekken. Boon kreeg er de Driejaarlijkse Staatsprijs voor verhalend proza voor."

In de Boonberichten gaan wij eens kijken waar we de lezers nog meer op kunnen attenderen in de rubriek *Blijf binnen met Boon*. We gingen daarvoor op zoek naar websites met beeld- en geluidsfragmenten rond Boon. De kijk- luister- en leestips zullen we ook plaatsen op onze website.

We beginnen deze serie met een radioprogramma dat beluisterd kan worden via de onderstaande link:

[Honderd jaar Louis Paul Boon \(1912-1979\)](#)

Op 15 maart 2012 was VPRO radioprogramma De Avonden gewijd aan Louis Paul Boon.

Kris Humbeeck, hoogleraar moderne Nederlandse literatuur en directeur van het Louis Paul Boon Documentatiecentrum neemt Katharina Smets op sleeptouw door het Aalst van Louis Paul Boon.

Boon komt zelf ook aan het woord middels fragmenten uit oudere documentaires en interviews, waarin hij spreekt over zijn taal, over de Kapellekensbaan en over zijn reservaat in Erembodegem.

Dat de Nederlandse presentator in de aankondiging van het programma nogal onhandig struikelt over Louis Paul Boon en de Kapellekensbaan nemen we maar even voor lief...

De uitzending duurt 21:54 min.

'T IS MAAR EEN WOORD

Van 1962 tot 1969 liep op de BRT-televisiezender 'Brussel Vlaams' het taalspelletje 't is maar een woord'. Tot het vaste panel hoorden Gaston Durnez en Louis Paul Boon. Met zijn kwinkslagen, raspende stem en volks accent werd Boontje een echte tv-vedette, die evenals in zijn literair werk ook op TV geen dialectwoorden schuwde. Voor Vlamingen is zo'n woord dan vertrouwd of op zijn minst nostalgisch, voor Nederlanders dan weer intrigerend of exotisch. In deze rubriek behandelen we telkens zo'n term uit Boons woordenschat ... 't is maar een woord!

CINEMA BOTANIEK

Op 16 januari 1914 kreeg Frans Temmerman, een metselaar van op de Aalsterse Moorselbaan, een bouwvergunning voor de oprichting van een cinema in de Fabriekstraat, aan de hoek met de toenmalige Fabriekplaats, die later herdoopt werd tot Bauwensplein. Maar de Aalstenaars hebben het pleintje altijd 'den Botanikken Hof' genoemd, want de stad realiseerde daar in de 19de eeuw al een plantsoentje, het eerste van de stad. Temmerman noemde zijn bioscoop dan ook 'Cinema Botanique'.

In de Volksstem van 25 september 1914 - een dag voor beschieting van Aalst door de Duitsers - verscheen een oproep tot de bevolking om eensgezind samen te werken *om een moedig-fieren tegenstand te bieden aan het brutaal-logge geweld van een valschen indringer*. In dezelfde kolom staat een lijst met giften voor de Noodlijdende Werklieden; Cinema Botanique schenkt 21.50 frank!

Volgens de plaatselijke geschiedschrijver Jos Ghysens brandde de cinema in 1917 gedeeltelijk af. Boon vertelt in *Verscheurd jeugdportret* (p 38-39) dat hij die brand als kind meemaakte, maar situeert hem iets na de oorlog, dus na november 1918. Boon beschrijft hoe hij met zijn oudere neefje, Juul van tante Angela (die al een jaar of 10 was) en het buurmeisje Elsje (die misschien wel model stond voor het latere Ondineke) en met alle kinderen van de buurt op een zondagmiddag naar de kindervertoning ging en hij uit het projectiehokje op het balkon in plaats van een

1: De Botanikken Hof

lichtbundel een vuurbundel zag komen. Hij vluchtte met zijn neefje naar buiten en van op het pleintje zagen ze een winkelier uit de buurt, 'de zot Van Damme', de ruiten stukslaan om de giftige rook buiten te krijgen, een deur openwerken en kinderen naar buiten sleuren. Die lagen dan op het trottoir naast elkaar, gepakt door de rook. De kleine Louis is vooral bezorgd om de knoop die in al het rumoer van zijn jasje gesprongen is: wat zal moeder daar niet van zeggen! Maar uiteraard is moeder opgelucht dat hij en zijn neefje heelhuids uit het avontuur gekomen zijn.

In de lokale kranten wordt met geen woord over deze brand gerept, maar een verslag van de politie (naar aanleiding van de dramatische brand?) vraagt op 12 september 1918 de vroegere machtiging tot het *vertoon van cinematograafvertoningen* in te trekken. Vijf dagen later beveelt het Aalsterse stadsbestuur de sluiting van de 'cinema botaniek', *inziende den gebrekkigen toestand dezer zaal dewelke in geval van schrikwekkende gebeurtenissen tot groote onheilen aanleiding kan geven*.

Het is dus onwaarschijnlijk dat Lowieke, Juul, Elsje, Ganzemanneke en al de andere kinderen van de buurt na de oorlog, die officieel op 11 november 1918 eindigde, nog op een zondag-namiddag in de cinema gezeten hebben...

Afbeeldingen:

1. De Botanikken Hof met een elektriciteitscabine uit 1913, waarop Pieter Daens zo kwaad was: 'Precies het mausoleum van (graaf) Iwein van Aalst'. Zicht met de rug naar de cinema.
2. De tabaksfabriek De Lepeleer, later cinema Botanique (aangeduid met pijl) gezien van op het Esplanadeplein - volgende pagina.
3. Luchtfoto: geboortehuis van Louis Paul Boon (1) (Dendermondsesteenweg 34) en Cinema Botanique (2) - volgende pagina.

BoonBerichten

*De onregelmatig verschijnende BoonBerichten worden uitgebracht onder verantwoordelijkheid van het bestuur.
Samenstelling en redactie: Erik van Veen*

Bestuur:

Lukas Vander Taalen (voorzitter), Wim Dijkstra en Luc Geeroms (ondervoorzitters), Herman Verlint (secretaris), Erna De Ridder (nieuwsgeving), Erik van Veen (website en BoonBerichten) en Bert Ummelen.

De Erven Boon zijn adviseur van het bestuur.

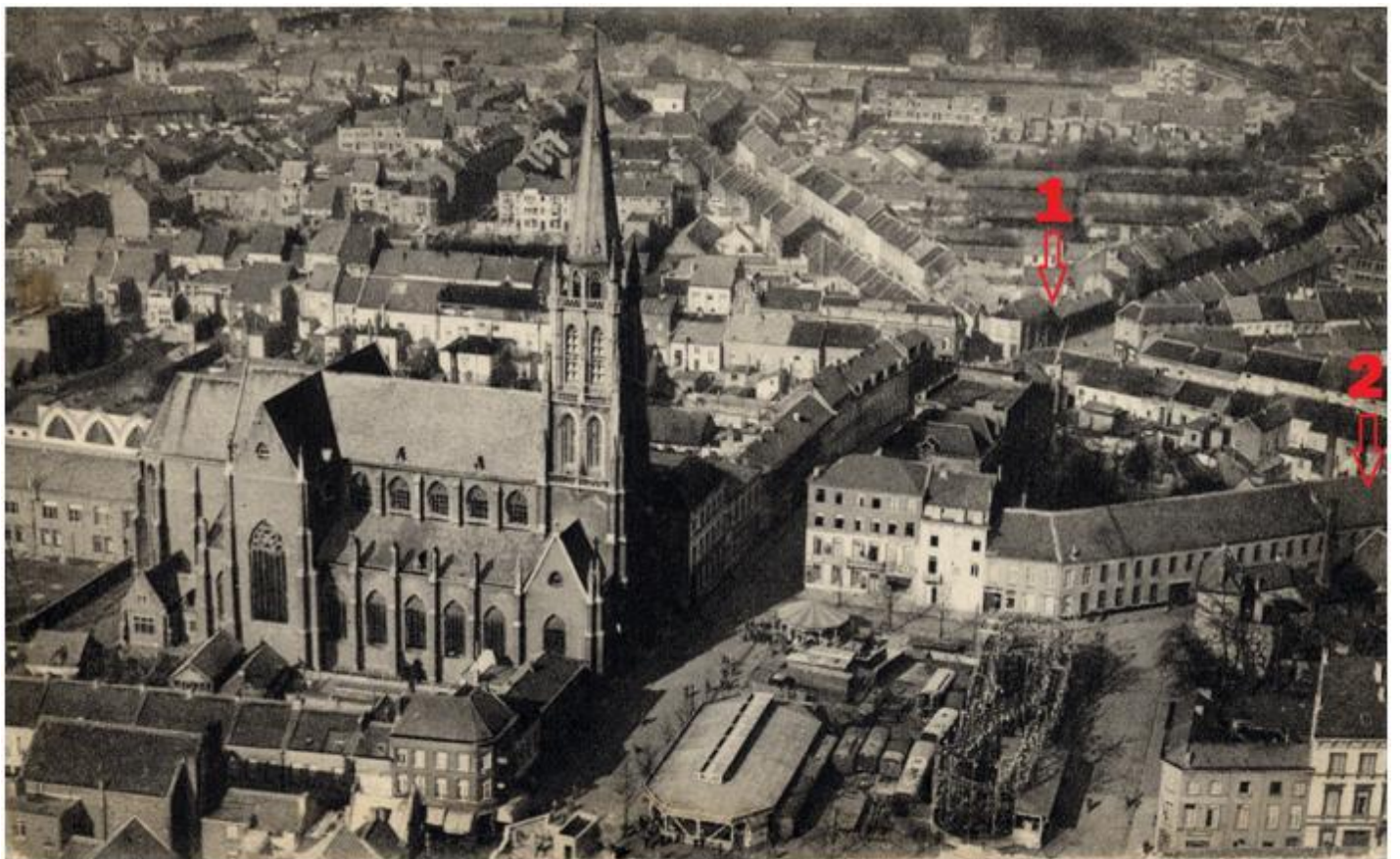
Secretariaat:

Herman Verlint
Amsterdam
mail@lpboon.net

Bankrekening: BE36068200494781 t.n.v. L.P. Boon Genootschap, Oude Vismarkt 13, 9300 Aalst.

2: Esplanadeplein met tabaksfabriek De Lepeleer, later cinema Botanique (tussen de pijlen)

3: Geboortehuis Louis Paul Boon (1) en Cinema Botanique (2)